

Resurssiviisauden ja kiertotalouden tiekartta ”Riihimäen matka kohti kestäväää tulevaisuutta”

Tiekartan tausta ja toteutus

Riihimäen kaupunki liittyi vuonna 2017 resurssiviisaisten edelläkävijäkuntien FISU-verkostoon (Finnish Sustainable Communities) ja valittiin samana vuonna Circwaste –hankkeen kiertotalouden edelläkävijäkuntien joukkoon. Näiden edelläkävijäkuntastatusten myötä Riihimäki on sitoutunut laatimaan tiekartan resurssiviisauteen ja kiertotalouteen.

Tämä resurssiviisauden ja kiertotalouden tiekartta sisältää koko kaupunkiyhteisön toimenpiteitä kohti yhteistä tavoitetta. Tässä on koottuna kaupunkiorganisaation, yritysten, oppilaitosten ja yhteisöjen sekä julkisia että toimijoiden itsensä ilmoittamia toimenpiteitä. Tiekartta ei ole sitova sopimus, vaan vapaaehtoinen lupaus.

Kaupunkiorganisaation sisällä toimenpiteet kohti jätteettömyyttä, päästöttömyyttä ja kestävästä kulutuksesta on linjattu 20.8.2018 kaupunginvaltuustossa hyväksytyssä ympäristöpolitiikassa, joka on teemaltaan ”Resurssiviisas Riihimäki”. Ympäristöpolitiikka päivitetään vuonna 2021. Ympäristöpolitiikka on luettavissa Riihimäen kaupungin internetsivuilla osoitteessa <https://www.riihimaki.fi/palvelut/ymparisto/resurssiviisas-riihimaki/>. Ympäristöpolitiikan toimenpiteet on sisällytetty tähän tiekarttaan muodoltaan hieman tiivistettyinä.

Resurssiviisauden tiekartta on laadittu vuosien 2018-2019 aikana yhteistyössä kaupunkiorganisaation, alueen yritysten, oppilaitosten ja yhteisöjen kanssa. Tiekartan laatimisessa on hyödynnetty indikaattorilaskelmia, työpajoja sekä kyselyitä alueen yrityksille, kaupunkilaisille, luottamushenkilöille sekä kaupungin henkilökunnalle. Tiekartta vietiin kaupunginhallitukseen 13.5.2019 ja kaupunginvaltuustoon 3.6.2019. Tiekartta julkaistiin World Circular Economy Forumissa yhdessä Circwaste –edelläkävijäkuntien kanssa 3.6.2019.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden tiekarttaa päivitetään vuosittain. Päivitys toteutetaan yhteistyössä tiekartan laadintaan osallistuneiden tahojen sekä sidosryhmien kanssa, joista on muodostettu kahdesti vuodessa kokoontuva Riihimäen kiertotalousryhmä. **Uudet toimijat ja toimenpiteet ovat tervetulleita jokaisessa päivitysvaiheessa.** Näin tiekartasta muodostuu koko Riihimäen kaupunkiyhteisön yhteinen suunnannäyttäjä kohti resurssiviisasta, päästötöntä ja jätteetöntä tulevaisuutta.

Sanasto

- FISU – Finnish Sustainable Communities, edelläkävijäkuntien verkosto, joka tavoittelee hiilineutraalisuutta, jätteettömyyttä ja globaalisti kestävästä kulutuksesta vuoteen 2050 mennessä.
- CIRCWASTE – Suomen Ympäristökeskuksen koordinoima EU LIFE IP -hanke, joka edistää tehokasta materiaalivirtojen käyttöä, jätteen synnyn ehkäisyä ja resurssien hallinnan konsepteja. Tavoitteena on toteuttaa valtakunnallista jättesuunnitelmaa (VALTSU) ja luotsata Suomea kohti kiertotaloutta.
- Tiekartta – Kuvaus siitä, mitä toimia ja suunnitelmia eri kaupunkiyhteisön tahoilla on yhteisen päämäärän saavuttamiseksi
- Resurssiviisaus – Resurssien (luonnonvarat, raaka-aineet, energia, tuotteet ja palvelut, tilat, aika ja osaaminen) viisas ja hukkaamaton, hyvinvointia sekä kestävästä kehitystä edistävä käyttö. Toiminta ja tuotanto sopeutetaan maapallon kantokyvyn ja luonnonvarojen riittävyyden raameihin.
- Kiertotalous – Talousmalli, jossa tuotteiden, komponenttien ja materiaalien arvo säilyy ja pysyy kierrossa mahdollisimman pitkään. Jätettä ei synny, vaan materiaalit käytetään uusien tuotteiden raaka-aineina. Arvontuotanto tapahtuu yhä enemmän aineettomasti, tuotteita korvataan erilaisilla palveluilla ja esineitä ja resursseja jaetaan omistamisen sijaan.
- Hiilineutraalius – Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentäminen samalle tasolle kuin niitä sitoutuu ja/tai vähentäminen sekä jäljelle jäävien päästöjen kompensoiminen.
- Jätteettömyys – Tilanne, jossa jätteitä ei synny vaan kaikki materiaali säilyy kierrossa.

Tiekartan rakenne

Riihimäen resurssiviisauden ja kiertotalouden tiekartta sisältää viisi kaistaa:

- 1) Hiilineutraali energiantuotanto ja –kulutus
- 2) Kestävä liikkuminen ja ekotehokas kaupunkirakenne
- 3) Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous
- 4) Monimuotoinen luonto ja viihtyisä elinympäristö
- 5) Vastuullinen riihimäkeläinen

Jokaisessa kaistassa on seuraavat osatekijät:

- Visio 2050: tahtotila vuodelle 2050 kiteytettynä ja tiivistettynä
- Väylät: Kokonaisuudet, jotka johdattavat tietä kohti visiota
- Toimenpiteet, ideat, sitoumukset ja lupaukset
- Mittarit ja indikaattorit: Seikat, joita seuraamalla ja mittaamalla voimme arvioida toimenpiteiden ja ideoiden vaikuttavuutta

Toimenpiteet, ideat, sitoumukset ja lupaukset on koottu kaupungin ympäristöpolitiikasta, työpajoista, julkisista hankkeista, julkisista sitoumuksista sekä yrityksille, yhteisöille ja oppilaitoksille suunnatuista kyselyistä. Nämä eivät ole tiekartan tai sen koonneen organisaation puolesta millään tavoin toimijoita sitovia, vaan suunnitelma- tai ideatasoisia hahmotelmia toimista kohti yhteistä päämäärää. Toimenpiteet on tiekartassa painotettu pääosin aloitusajankohdan mukaisesti mutta osa niistä voi jatkua myös seuraaville ajanjaksoille.

Tiekartan mittareita ja indikaattoreita kehitetään edelleen mm. yhdessä Circwaste –hankkeen ja FISU – edelläkävijäkuntien kanssa.

Kaistat, väylät ja mittarit

Hiilineutraali energiantuotanto ja –kulutus

- Uusiutuvan energian käytön lisääminen
- Energiatehokkuuden lisääminen
- Energian säästö

Mittari: Kasvihuonekaasupäästöt tCO₂ ekv / asukas

Kestävä liikkuminen ja ekotehokas kaupunkirakenne

- Kaupunkirakenteen tiivistäminen
- Liikkumisen kehittäminen
- Resurssitehokas liikenne

Mittarit: Fossiilisia polttoaineita käyttävien henkilöautojen määrä kpl/asukas
Asukkaiden määrä 3 km säteellä rautatieasemasta

Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous

- Jätteen vähentäminen
- Kiertotalous osana arkea
- Materiaalitehokkuus

Mittari: Yhdyskuntajätteen määrä kg/asukas verrattuna vuoteen 2000

Monimuotoinen luonto ja viihtyisä elinympäristö

- Virkistysreitit ja lähiluonto
- Ympäristön tilan seuranta ja toimenpiteet
- Ekologiset yhteydet ja luonnon monimuotoisuus

Mittari: Ympäristön tilan seurantatieto

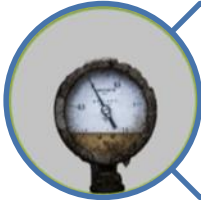
Vastuullinen riihimäkeläinen

- Osallistumismahdollisuudet
- Tietoisuus ja keinot
- Ympäristötietoisuuden kasvattaminen

Mittarit: Ympäristösitoumuksen antaneiden tahojen määrä
Ekologinen jalanjälki
Vuosittainen kysely riihimäkeläisille ympäristötietoisuudesta ja vastuullisuudesta

Hiilineutraali energiantuotanto ja –kulutus

VISIO 2050: Käytetty ja tuotettu energia päästöneutraalia

MITTARI:

Kasvihuonekaasupäästöt tCO_2 / asukas

TIETOLÄHDE:

SYKE päästölaskenta

https://hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Paastot_ja_indikaattorit

TILANNE NYT (2017 -> 2018):

5,3 -> 5,4 tCO_2 / asukas

TAVOITE:

Hiilineutraalius 2035 (Suomen tavoite) = 0 tCO_2 / asukas

Päästövähennykset 80 % ja kompensointi 20 %, vertailuvuosi 2007

[päästötavoite $0,2 \times 8,88 = 1,78 \text{ tCO}_2$ / asukas]

Hiilineutraali energiantuotanto ja –kulutus

Toimenpiteet kohti tavoitetta – yritykset, oppilaitokset ja yhteisöt

	Uusiutuvan energian käytön lisääminen	Energiatehokkuuden lisääminen	Energian säästö
2021-2029	Metaanin talteenotto ja hyödyntäminen / Valio	Energiatehokkuuden koulutuksia virkamiehille (EconimisE) / Sykli	CO2-päästöjen vähentäminen 3098,18 tn (laskennallinen määrä 20v aikana lämmitys-järjestelmän uusimisen myötä) / HF-Autohuolto Oy
	Aurinkoenergian hyödyntäminen / Sako	Energiatehokkuuden parantaminen tuotantolaitoksilla / Valio	Energian käytön vähentäminen / Sako
	Uusiutuvan energian osuus tuotantolaitosten energiankäytöstä yli 70% vuonna 2025 / Valio	Jätteenpolton hukkalämmöstä kaukolämpöä / Fortum ja Riihimäen kaukolämpö	Kuljettajakoulutuksen merkitys polttoaineen kulutuksen pienentämisessä / HF-Autohuolto Oy
	Aurinkosähkön tuoton ja käytön lisääminen (vuoden 2020 lopussa tuotantoa 5100 MWh/a) / Osuuskauppa Hämeenmaa	Kiinteistön energiaremonttivaihtoehtojen tarkastelu pitkän aikavälin kokonaiskustannusten valossa (EEnavi) / Sykli	Energiankäytön vähentäminen ja hiilijalanjäljen pienentäminen / Hyria
	Lämpöenergia tuotettu biopohjaisilla materiaaleilla / Rasmix		2020-2021 kauppojen kylmälaitosten energiatehokkuusmuutosten avulla energiansäästöä 3000 MWh/a / Osuuskauppa Hämeenmaa
	Monivuotiset nurmet hiilinieluina / Valio		
2030-2040	Hajautetun tuotannon lisääminen ja linkittäminen	Hukkalämmön varastointi	
2040-2050		Energiavarastointi (esim. kallioluola)	

Hiilineutraali energiantuotanto ja –kulutus

Toimenpiteet kohti tavoitetta – Riihimäen kaupunki

	Uusiutuvan energian käytön lisääminen	Energiatehokkuuden lisääminen	Energian säästö
2021-2029	Uusiutuvan energiantuoton lisääminen	Harmaan veden hyödyntäminen	Uudisrakentaminen nollaenergiaa tavoitellen
	Aurinkosähkö kaupungin kiinteistöihin	KETS ja energiatehokkuuden toimenpideohjelma	Vuorovaikutuksen lisääminen sidosryhmien kanssa
	Kaavoituksella mahdollistetaan aurinkoenergian hyödyntäminen	Energia- ja kierrätysneuvontapalvelu	Lisätään ilmasto- ja energia-asioiden opetusta ja viestimistä
	Öljylämmityksestä luovutaan	Energiaselvitys ja toimenpideohjelma	Puurakentamisen lisääminen ja edistäminen
	Kaukolämmön varavoiman lähteet muutetaan uusiutuvaksi	Vanhojen rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	
	Jätevedenpuhdistamon biokaasu hyödynnetään energiana. Selvitetään ja kehitetään lämmön ja ravinteiden talteenottoa jätevesistä	Energiatehokkuuskilpailu	
	Yrityksille tietoa kestävästä energiaratkaisuista ja energiatuista		
2030-2040			
2040-2050			

Kestävä liikkuminen ja ekotehokas kaupunkirakenne

VISIO 2050: Tiivis, yhteisöllinen ja elinvoimainen Riihimäki. Lihasvoimin liikkuminen helppoa ja houkuttelevaa. Tiheä junaliikenne kasvukäytävällä, joukkoliikenteen digitalisaatio ja robotisaatio minimoinut autoilun.

MITTARI:

Fossiilisia polttoaineita käyttävien henkilöautojen määrä (benssiini + diesel)
kpl/asukas

Kaupunkilaisten %-osuus 3 km säteellä rautatieasemasta

TIETOLÄHDE:

Traficom tilastot

Riihimäen kaavoitus

TILANNE NYT (30.9.2020):

Fossiilisia polttoaineita käyttävien autojen määrä 14 723 kpl, 97,6%
(liikennekäytössä olevat benssiini- ja dieselautot)

Kaupunkilaisia 3km säteellä rautatieasemasta n. 95 %

TAVOITE:

Fossiilisia polttoaineita käyttävien autojen määrä vähentynyt alle puoleen
koko autokannasta vuoteen 2050 mennessä

95 % riihimäkeläisistä asuu 3 km säteellä rautatieasemasta

Kestävä liikkuminen ja ekotehokas kaupunkirakenne

Toimenpiteet kohti tavoitetta – yritykset, oppilaitokset ja yhteisöt

	Kaupunkirakenteen tiivistäminen	Liikkumisen kehittäminen	Resurssitehokas liikenne
2021-2029		Yhteiskäyttöautot	Sähköautojen ja biopolttoainetta käyttävien autojen lisääntyminen
		Yhteiskäyttöpyörät ja -sähköpyörät	Biokaasun tankkausverkoston kehittäminen / Riihimäen kaupunki ja Gasum
		Pienipäästöiset sijaisautot ja sijaispolkupyörät / HF-Autohuolto	Ammattikuljettajille mm. taloudelliseen ja ennakoivaan ajotapaan sekä vaarallisten aineiden kuljettamiseen liittyviä koulutuksia / Sykli
		Työmatkapyöräilyyn kannustaminen / Sako	
2030-2040			
2040-2050			

Kestävä liikkuminen ja ekotehokas kaupunkirakenne

Toimenpiteet kohti tavoitetta – Riihimäen kaupunki

	Kaupunkirakenteen tiivistäminen	Liikkumisen kehittäminen	Resurssitehokas liikenne
2021-2029	Asemanseudun kehittäminen vision mukaisesti (https://www.riihimaki.fi/palvelut/asuminen-ja-rakentaminen/kaavoitus/kehittamishankkeet/asemanseudun-ja-keskustan-visio/)	Profiloidutaan pyöräilykaupunkina. Pyöräily- ja jalankulkuverkoston jatkuvuudesta sekä pyöräilyn laatuikäytävistä huolehditaan. Laaditaan jalankulun ja pyöräilyn strategia/toimenpideohjelma.	Paikallisliikenteen palvelutasoa nostetaan ja edulliset hinnat. Liityntäpysäköintiä parannetaan. Selvitys ilmaisen joukkoliikenteen vaikutuksista.
	Yhdyskuntarakenteen täydentäminen, kaupunkirakenteen eheyden säilyttäminen	Pyöräilyyn ja jalankulkuun kannustavat kokeilut ja kävelykatukokeilut.	Lisätään biokaasun tankkauspisteitä ja sähkön latauspisteitä. Ladattavat sähköpyöräasemat.
	Ajantasainen yleiskaava. Riittävät ja elinvoimaiset viheralueet ja -yhteydet	Toteutetaan yhteiskäyttöautojen kokeiluja.	Kaupungin ajoneuvot ja työkoneet vähäpäästöisiksi
	Kaavaratkaisujen ilmastovaikutusten arviointi	Liikennejärjestelmäsuunnitelma	Vaikutetaan aktiivisesti raideliikenteen ja linja-autoliikenteen suunnitteluun ja palvelutason.
	Meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttaminen.	Pyöräilykasvatusta ja -opetusta lisätään	Katujen kunnossapidosta huolehditaan. Hiekoitushiekan tehokas poisto
	Etäpalvelut ja digitalisaatio	Kaupungin matkustussäännön uusiminen autoilua vähentäväksi	Vähäpäästöinen paikallisliikenne
2030-2040			
2040-2050			

Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous

VISIO 2050: Kiertotalous kokonaisvaltaisesti ja helposti osana arkea.
Luonnonvarojen kulutus kestävällä tasolla.

MITTARI:

Yhdyskuntajätteen määrä (sekajäte) kg/asukas

TIETOLÄHDE:

Kiertokapula

TILANNE NYT (2019):

195 kg/asukas

TAVOITE:

Kaikki syntyvä jäte kiertää materiaalina
uudelleenkäyttöön (sekajätettä 0 kg/asukas).

Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous

Toimenpiteet kohti tavoitetta – yritykset, oppilaitokset ja yhteisöt

	Jätteen vähentäminen	Kiertotalous osana arkea	Materiaalitehokkuus
2021-2029	Hyönteisten käyttö sivuvirtojen käsittelijöinä / Rasmix	Uusiutuvat kasvipohjaiset pakkaukset / Valio	Kotitalouksien pakkausmuovin keräyksen edistäminen / Kiertokapula
	Hävikkiruuan hyödyntäminen ja ruokajätteen vähentäminen neuvonnalla / Riihimäen Martat	Siisti Riksu -tapahtumana Plogging (juostaan ja kerätään roskia)/ Fortum ja Riihimäen kaupunki - lisäksi haastetaan yrityksiä mukaan ja haasterahat osoitetaan paikalliseen ympäristönsuojeluhankkeeseen.	Muovipakkausjätteen kierrätyksen toteuttaminen ja edelleen kehittäminen/Fortum
	Biopohjaisten sivuvirtojen jalostaminen raaka-aineiksi teollisuuden käyttöön / Rasmix	Työvaatehuolto (pesu, huolto ja korjaus) vastuullisesti ja ympäristötehokkaasti (Lindström Oy) / HF-Autohuolto Oy	Harvinaisten metallien erottaminen / Green Disposal
	Ruokahävikin vähentäminen / Riihimäen kaupunki ja Palmia	Ympäristöalan erikoisammattitutkinto / Sykli	Kierrätettävät pakkausmateriaalit / Flow Cosmetics
	Tuotteiden hyvä säilyvyys vähentää hävikkiä / Flow Cosmetics	Kiertotalousaiheisia lyhytkoulutuksia sekä kiertotalouden asiantuntija – työvoimapolitiittista koulutusta / Sykli	Sähköautojen akkujen elinkaaripalveluiden kehittäminen/Fortum
	Jätteiden ja pakkausten vähentäminen ja materiaalihukan minimoiminen / Sako	Circula Kiertotalous- ja yrittäjäyyspeli / Sykli	Resurssitehokkuuden koulutusohjelma / Sykli
	Biohiilen valmistuskokeilu haravointijätteestä / Kiertokapula	Kanta-Hämeessä kiertotalouden kehittämishanketoimintaa / Sykli	Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa / Kiertokapula
	Suotovesien puhdistaminen mikrobien avulla / Kiertokapula	Hyötyjätteiden keräämisen tehostaminen / Riihimäen kaupunki ja Kiertokapula	Kipsilevyn ja kattuhuovan hyödyntäminen materiaalina / Kiertokapula
			80 prosenttia jätteistä kierrätetään materiaalina tai uusiksi tuotteiksi 2025 mennessä / Osuuskauppa Hämeenmaa
2030-2040		Lainaus- ja vuokraustoimintaa kulkureittien varrella	

Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous

Toimenpiteet kohti tavoitetta – Riihimäen kaupunki

	Jätteen vähentäminen	Kiertotalous osana arkea	Materiaalitehokkuus
2021-2029	Yhteistyö vähähiilisten kiertotalousratkaisujen kehittämiseksi	Hyödynnetään digitalisaation mahdollisuudet kiertotalouden edistämässä. Jakamistalouden edistäminen.	Rakennusten muuntojoustavuutta lisätään. Lisätään julkisten tilojen yhteiskäyttöä
	Kiertotalousklusterin kehittäminen	Lisätään asennekasvatusta luonnonvarojen kestävästä kulutuksesta ja jätteen synnynehkäisystä.	Kaikissa kaupungin hankinnoissa huomioidaan ympäristönäkökohdat
	Jätteiden syntymistä ehkäistään. Kertakäyttötuotteiden käyttö lopetetaan. Muovin käyttöä vähennetään.	Hyötyjätteiden erilliskeräystä ja lajittelua tehostetaan. Muovijätteen kiinteistökohtainen keräys aloitetaan. Kiinteistökohtaista biojätteen keräystä laajennetaan. Kierrätettävien jätteiden poltto lopetetaan.	Rakennusmateriaalien kierrätettävyys ja uudelleen käytettävyys huomioidaan jo suunnittelussa. Rakentamisessa ei käytetä haitallisia aineita sisältäviä materiaaleja.
	Kehitetään ja otetaan käyttöön kaupungin yksiköille soveltuvia yhteiskäytön malleja.	Ruokapalveluiden elintarvikehankinnoissa suositetaan ympäristön kannalta kestäviä raaka-aineita, ja käytetään pääosin kotimaisia ja lähellä tuotettuja tuotteita.	Kaupunki hyödyntää biojätteen jalostusprosessien ravintetuotteita maanparannusaineena ja viherrakentamisessa. Puutarhajätteen vastaanotto.
	Maankäytön suunnittelussa ja kaavamääräyksillä edistetään kiertotaloushankkeita ja pitkää elinkaarta.	Ruokahävikin seuranta ja vähentäminen on järjestelmällistä. Ylijäämäruokailua järjestetään ruokahävikin vähentämiseksi.	Rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistä kehitetään, lajitteleva purku edellytykseksi purkukohteisiin.
		Lisätään kierrätystä kaupungin toiminnoissa.	Liikenneväyliä toteutetaan uusiomateriaaleilla. Hyödynnetään purkubetonia yms. rakennusjätteitä maarakentamisessa.
		Edistetään biojätteiden kompostointia	Ravinteiden hyödyntämistä jätevesistä tehostetaan.
		Kierrätyskeskuksen verkkokauppa perustetaan.	Maa-ainespankki, edistetään puhtaiden maa-ainesten hyödyntämistä
2030-2040			
2040-2050			

Monimuotoinen luonto ja viihtyisä elinympäristö

VISIO 2050: Luonto on monimuotoista ja elinympäristön tila on hyvä. Asuminen on tiivistä mutta luonnonläheistä.

MITTARI:

Ympäristön tilan seurantatieto

TIETOLÄHDE:

Ilmanlaadun selvitykset
Pintaveden ja pohjaveden seurantatulokset
Meluselvitykset ja -mallinnukset
Ympäristövalvontasovelluksen tiedot

TILANNE NYT:

Ilmanlaatu: pääsääntöisesti hyvä
Vesistöjen luokitus: hyvä - tyydyttävä
Pohjaveden luokitus: tila hyvä, riskialue
Melualueella asuvien määrä: tieliikenne 1977 kpl + raideliikenne 105 kpl vuonna 2018

TAVOITE:

Ympäristön hyvä tila jokaisella osa-alueella
Luonnonsuojelualueiden pinta-ala kasvaa tasaisesti (vuonna 2030 4% maa-alasta)

Monimuotoinen luonto ja viihtyisä elinympäristö

Toimenpiteet kohti tavoitetta – yritykset, oppilaitokset ja yhteisöt

	Virkistysreitit ja lähiluontoalueet	Ympäristön tilan seuranta ja toimenpiteet	Ekologiset yhteydet ja luonnon monimuotoisuus
2021-2029	Vantaanjoen virkistyskäyttösuunnitelma / Riihimäen kaupunki ja VHVSY	Vieraslajien torjunta (VieKas Life – hanke) / Riihimäen kaupunki, Martat, Luonnonsuojeluliitto	
2030-2040			
2040-2050			

Monimuotoinen luonto ja viihtyisä elinympäristö

Toimenpiteet kohti tavoitetta – Riihimäen kaupunki

	Virkistysreitit ja lähiluontoalueet	Ympäristön tilan seuranta ja toimenpiteet	Ekologiset yhteydet ja luonnon monimuotoisuus
2021-2029	Vantaanjoen virkistyskäyttösuunnitelma. Ulkoilureitistö ja rakenteet.	Ympäristön tilan seurannan indikaattorien kehittäminen / Riihimäen kaupunki	Ekologisten yhteyksien jatkuvuudesta huolehditaan.
	Ulkoilureittisuunnitelma ja ulkoilureitistön rakenteet. Liikuntapaikkojen yleissuunnitelma.	Laaditaan ja toteutetaan Riihimäelle hulevesiohjelma. Perustetaan kaupungin hulevesiryhmä. Vantaanjoen tulvantorjuntasuunnitelman toimenpiteet toteutetaan.	Yleiskaavalla edistetään laajojen yhtenäisten metsäalueiden kehittymistä taajamarakenteen ulkopuolella.
	Virkistysalueverkosto.	Rakennusala toteutetaan mahdollisimman suuri osa läpäisevänä pintana.	
	Viherkattoja toteutetaan kaupungin kiinteistöihin.	Ympäristötilan (vedet, ilma, melu) ja luonnon monimuotoisuuden seurantaa toteutetaan suunnitelmallisesti.	
	Huolehditaan lähiliikunta- ja virkistyspaikkojen ylläpidosta.	Luonnonsuojeluohjelma. Turvataan soiden säilyminen	
	Viherkerroin otetaan käyttöön uusilla alueilla. Lisätään kaupunkivihreän määrää	Ilmastomuutoksen vaikutukset, metsien rooli hiilinieluna ja luontokohteena huomioidaan metsäsuunnitelmassa. Kaupungin omistamia metsiä hoidetaan jatkuvan kasvatuksen periaatteella. Laaditaan kaupungin metsien hoitoluokitus ja käyttösuunnitelma.	
		Varaudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Ylläpidetään tulva- ja myrskytuhojen torjunta- ja korjausvalmiutta.	
2030-2040			
2040-2050			

Vastuullinen riihimäkeläinen

VISIO 2050: Riihimäkeläisen ekologinen jalanjälki on globaalisti kestäväällä tasolla.
Kaupunkilaiset ovat ympäristötietoisia ja vastuullisia.

MITTARI:

Ympäristösitoumuksen antaneiden tahojen määrä

Ekologinen jalanjälki

Vuosittainen kysely riihimäkeläisille ympäristötietoisuudesta ja vastuullisuudesta

TIETOLÄHDE:

Sitoumus2050.fi

SYKE

Kyselytulokset

TILANNE NYT:

Sitoumuksen antaneita yrityksiä 2 kpl, kaupunkilaisia 5 kpl

Ekologinen jalanjälki 6,69 globaalihehtaaria (kestävä taso 1,63 gha)

TAVOITE:

Sitoumuksia 5 % kaupunkilaisista ja 20 % yrityksistä

Ekologinen jalanjälki globaalisti kestäväällä tasolla

Tietoisuus hyvällä tasolla

Vastuullinen riihimäkeläinen

Toimenpiteet kohti tavoitetta – yritykset, oppilaitokset ja yhteisöt

	Osallistumismahdollisuudet	Tietoisuus ja keinot	Ympäristötietoisuuden kasvattaminen
2021-2029	Ympäristösitoumuksia tehdään laajalti / kaikki riihimäkeläiset	Ympäristöön ja kierrätykseen liittyviä koulutuksia / Sako	Jätteselviytyjät –toiminta 4.-luokkalaisille / Kiertokapula
	Vuorovaikutteiset yhteistyömuodot kaupungin ja sidosryhmien välillä (Siisti Riksu, Reilun Kaupan kannatusryhmä, KERI, EkoArki) / Riihimäen kaupunki, seurat ja järjestöt	Ympäristödiplomin hankinta / Riihimäen seurakunta	Ympäristökasvatukseen ja ympäristötietoisuuteen liittyvää koulutusta / Sykli
	Osallistavat työpajat (Pelissä yhteinen kaupunki ja Erätauko-dialogit) / Sykli		Ympäristötietoisuuskoulutuksia / Sako
	Pyöräilyn edistäminen / WeCycleRiksu		
2030-2040			
2040-2050			

Vastuullinen riihimäkeläinen

Toimenpiteet kohti tavoitetta – Riihimäen kaupunki

	Osallistumismahdollisuudet	Tietoisuus ja keinot	Ympäristötietoisuuden kasvattaminen
2021-2029	Tehdään yhteistyötä seurojen, yhdistysten, oppilaitosten ja yritysten kanssa resurssiviisauden tiekartta-työn ja Circwaste-hankkeen tavoitteiden toteuttamiseksi.	Kaupungin päätöksenteossa ympäristövaikutukset arvioidaan, otetaan huomioon ja pyritään minimoimaan haitalliset ympäristövaikutukset.	Ympäristö- ja luontokasvatusta ja -opetusta lisätään.
	Kannustetaan kaupungin yksiköitä, riihimäkeläisiä yrityksiä ja muita toimijoita asettamaan ja julkaisemaan omat ympäristötavoitteensa ja osallistumaan Riihimäen resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen.	Lisätään kuntalaisten tietoisuutta	Luodaan menettelytapa ja ohjeistus ympäristövaikutusten arvioimiseksi osana muuta vaikutusten arviointia.
	Mahdollistetaan kaupunkilaisten osallistuminen ympäristöstä huolehtimiseen		Kannustetaan kaupunkilaisia julkaisemaan ympäristötavoitteensa
2030-2040			
2040-2050			

RIIHIMÄKI

Kotikaupunki